НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КПВ-52-6194-А-2
02.11.2026

ОТГОВОРИ НА НА ПОСТАВЕНИ ВЪПРОСИ ОТ СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“ канддат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

I. Общи въпроси.

1-ви въпрос.

Считам, че в част от визираните случаи, ВСС е могъл да реагира или не е реагирал на време. Трябва незабавна реакция, проверка на определения сигнал, за да се защитят магистратите. Ще държа на това, с предприемане на действия за проверка на случая. И при констатиране на неоснователност на сигнала, да се предприемат веднага мерки по защита интегритета на съответния магистрат.

2-ри въпрос за отзоваване на изборни членове на ВСС от професионалната квота.

Липсва регламент за отзоваването на изборни членове на ВСС от професионалната квота в Конституцията или в ЗСВ. Този въпрос следва да бъде подложен на публичен дебат, с магистратската и юридическата общност, особено след като към настоящия момент, членовете на ВСС от професионалната квота предстои пряко да се избират от магистратите от цялата страна. Как това да стане в обратен порядък, не мога да дам отговор, защото подобно на народните представители, няма механизъм за тяхното отзоваване. Трябва да се прецени и дали не е необходимо да се промени Конституцията с квалифицирано мнозинство, като за целта се проведат дебати и се вземе политическо решение. И това е така, защото на ВСС и отделните му членове не е предоставена законодателна инициатива.

3-ти въпрос за профилите, конкретните морални и професионални качества при избор на председатели на ВКС, ВАС и Главен прокурор.

Отговор на този въпрос има в концепцията ми, като ще настоявам това да са безспорни фигури с морални и професионални качества, с проследяване на тяхното кариерно развитие, интегритет и т.н.

4-ти въпрос за възнагражденията, разликите между отделните инстанции и създаването на законови критерии за преодоляването им.

Считам, че към настоящия момент част от възнагражденията на магистратите в съдебната система не са съвсем справедливи, защото има сериозна разлика между отделните нива и при компесаторните механизми на ВСС в проценти, увеличаването им води до все по-голямото им разграничаване.

Намирам, че следва да се промени досегашният модел на възнагражденията:

- на първо място да се спре увеличаването на възнагражденията в проценти по нива, като се въведе правилото да става с конкретна сума на всяко отделно ниво;

- на второ място, да се обсъдят вариантите за нов механизъм за определяне увеличаването на възнагражденията на магистратите. Възможно е това увеличение на възнагражденията да стане и на място, каквато практика е възприета в част от държавите-членки на ЕС.

5-ти въпрос за това, как се е стигнало до номинацията ми от група депутати от ПП „Прогресивна България“ и дали съм поемал конкретни ангажименти към номинералите, в случай, че бъда избран за член на ВСС?

Предложението дойде от пловдивските представители на Народното събрание, като приемането на номинацията от мен, не е сързано с никакви ангажименти, в случай, че бъде избран за член на ВСС.

6. При разработването на концепцията, дали съм използвал генеративен изкуствен интелект или софтуер, базиран на езикови модели?

Изкуствен интелект съм използвал единствено, за да ми предостави информация за сравнителен анализ и съпоставка на правната уредба при кадровите органи на съдебната власт в другите държави –членки на ЕС.

Част II. Въпроси към мен по концепцията.

1-ви въпрос за допусната възможност за преминаване на Инспектората към Министерство на правосъдието за разлика от сградния фонд на органите на съдебната власт и възможното противоречие.

Извеждат се думите ми от контекста на разсъжденията ми в концепцията. Както вече съм упоменал при задаването на подобен въпрос от други представители на неправителствения сектор, там изрично съм подчертал, че трябва да се засили ролята на ИВСС, чрез бързото избиране на нов. Той се явява до момента основният гарант за качественото извършване на подобни проверки. Но ако се направят конституционни промени и все пак се създаде Инспекторат към МП, тогава трябва да се има предвид при подобно развитие, че следва да се гарантира независимостта на инспекторите от политически и икономически давления и зависимости. Това в другите държави се предолява, посредством избор и назначаването на инспектори с доказани през годините принципни позиции, вкл. бивши магистрати от най-високо ниво от ВКС, ВАС или ВКП. В противен случай тяхната независимост не би била гарантирана. Но досегашният модел на ИВСС засега не считам, че следва да бъде променян, а предлаганият такъв за преминаването му към изпълнителната власт, изисква сериозни конституционни промени и съответната политическа воля. Така, че подобно противоречие на настоящия етап не смятам за налично в становището ми.

2-ри въпрос за виждането ми по повод на „вечните началници“ в съдебната система.

В Концепцията си съм изразил своето отношение спрямо порочните практики по този повод. Считам за по-справедливо, когато административни ръководители и зам. ръководители идват от по-долна съдебна инстанция и приключат с мандатите си, че следва да се върнат в предходния орган, където са работели преди избирането им. В случая, макар и да не е била финализирана подобна инициатива, няма пречка отново да се дебатира тази тема за законова промяна в ЗСВ.

3-ти въпрос за негативната ми оценка спрямо провежданата дисциплинарна дейност, родята на административните ръководители и предлаганите проверки за имущество, интереси и зависимости.

На първо място, пълноценните проверки за имущество и интереси, следва да се прилагат за всички магистрати, а не само за тримата „големи“ в съдебната власт.

На второ място, по отношение неподаването на сигнали за системно и продължително просрочване на делата от страна на административните ръководители. Няма пречка ИВСС да извършва тематични проверки и съответно да сезира ВСС при констатирането на подобни случаи, още повече и след като страните по делата могат да подадат съответния сигнал.

4-ти въпрос за предварително „дирижираните“ избори на подходящи кандидати за административни ръководители и възможностите редовите магистрати да участват в тях.

Смятам, че ВСС при избор на административни ръководители и на техните заместници, следва да се съобразява със становището на ОС на съдиите от съответния съд, което по ЗСВ е длъжно да изслуша кандидатите и да вземе отношение. Членовете на ВСС не познават всички съдии в страната и кандидатите за административни ръководители, като следва да вземат своето решение на база атестирането на съответния магистрат, данните от кадровото му досие, протокол от проведеното ОС и взетите решения, както и концепцията му за управление. От тези източници на информация, считам, че може да се направи извод, дали даден магистрат, който до момента няма управленски опит, има изграден потенциал да се справи с управлението на съответния орган на съдебната власт.

01.11.2026г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ:
/Иван Ранчев/

ОТГОВОРИ НА НА ПОСТАВЕНИ ВЪПРОСИ ОТ ИНИЦИАТИВА „ПРАВОСЪДИЕ ЗА ВСЕКИ“

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“ кандидат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

I. Общи въпроси към всички кандидати.

1-ви въпрос.

Действително разпоредбата на чл.35, ал.3 от ЗСВ беше обявена за противоконституционна и в момента нямаме правила за отстраняването на член на ВСС при наличие на основание за отвод. И ако по отношение на мен са налице подобни основания, то тогава бих се самоотвел, като се обоснова с приложението на чл.35, ал.3 от ЗСВ. Но спрямо друг член на ВСС, при наличието на основание за отвод, когато той бездейства, тогава публично бих го приканил да се самоотведе. При условие, че не го направи, ще предложа да се гласува неговото отстраняване при вземането на конкретното решение или да не се зачита неговият вот.

2-ри въпрос.

Да, срещите не трябва да са тайни, а оповестени. Разговорите следва да се документират с протоколи за проведените срещи и взетите решения. За мен е недопустимо да се действа под натиск, при лобиране или наличието на неправомерно въздействие.

3-ти въпрос.

Добре е поне един път годишно да има отчет за значимите решения, в които съм участвал като член на ВСС.

В чл. 307, ал.1 от ЗСВ не откривам норма за системно бездействие за член на ВСС, а по-скоро е достатъчно, дори да е налице отделно действие или бездействие.

Да, в чл. 308, ал.2 от ЗСВ за членовете на ВСС има предвидени норми за дисциплинарно наказание.

4-ти въпрос.

Да, ще настоявам за приемането на такава Методика за оценка на изборните членове на ВСС, както и тя да бъде спазвана.

5-ти въпрос.

Има законопроект за изменение и допълнение на ЗСВ, внесен от МП, по който смятам, че могат да се обсъдят тези срокове. Може би първоначалният срок следва да е до 1 г., съобразно посочените сесии за отделните звена в съдебната власт.

6-ти въпрос.

За разпоредбата на чл.227, ал.2 от ЗСВ за командироването на магистратите без допълнителни условия при незаети щатове съм взел отношение в концепцията си.

В законопроекта за изменение и допълнение на ЗСВ на МП, това е взето предвид, като се премахва тази разпоредба и се заменя с изцяло нова със съвсем различно приложение.

По отношение на точния брой на командированите магистрати над 12 месеца, респ. по изключение до 24 месеца също там е взето отношение и предстои да бъде обсъдено

7-ми въпрос.

Публичност на сигналите по чл.175р от ЗСВ не е предвидена, защото информацията е „служебна тайна".

Смятам като стъпки, че следва първо, да се сигнализират – ИВСС, новата КПК и прокуратурата, на второ място да се направи предложение от ИВСС до съответната колегия, която да образува производство за конфликт на интереси и на трето място, накрая бързо да се приключи.

8-ми въпрос.

Новосформираният ИВСС или в краен случай новата КПК, защото няма компетентни органи в момента. Действително засега, поради изтичането на мандата на досегашния ИВСС, той нямат правомощия в тази насока, т.е. има правен „вакуум".

9-ти въпрос.

Публични позиции съм заемал, докато бях член на УС на ССБ през периода от 2012 – 2014г. по отношение опорочаването на конкурсите, избора на Главен прокурор на Р. България и още тогава съм предлагал с колегите си решения. Иначе като редови магистрат в ПАС не съм имал възможност за публични прояви, но винаги съм бил нетърпим при наличието на подобни проблеми и съм взимал отношение при взимането на решения в наказателното отделение или общите събрания в рамките на АС – Пловдив, като не е настъпила промяна в моите позиции.

10-ти въпрос.

Бях командирован, докато работех във Военен съд – Пловдив във ВоАпС – София за участие като член на състав в отделни дела „ad hoc". Други командирования не съм имал.

11-ти въпрос.

По отношение на този въпрос съм взел отношение в концепцията си, като съм категоричен, че подобни възможности, могат да се допускат само по изключение. Ако се предлагат кандидатури от този род, това трябва да премине през обсъждане на Общо събрание на съда и по отделения.

12-ти въпрос.

Нямам близки и роднини, които да работят в системата на органите на съдебната власт.

13-ти въпрос.

Нямам образувани подобни производства. Но ако има срещу мен образувани дисциплинарни производства, налице са кориерни бонуси, досиета и проверки, не възразявам да се публикуват.

Част II. Въпроси към мен като кандидат.

1-ви въпрос.

При наличието на данни за лобиране от страна на отделни членове на ВСС и наличието на предварително известни техни фаворити, при наличието на конкретен сигнал, смятам да поискам отвод на колегата при вземането на решение по повод на конкурса и евентуално неговото отстраняване. Ако е необходимо, бих подал и сигнал пред ИВСС, за да се извърши проверка срещу колегата по реда на чл. 175л – чл.175р от ЗСВ. По отношение на това, дали да се отстраня сам, вместо колегата, не намирам логика, но при всяко положение ще настоявам да се извърши проверка.

2-ри въпрос.

В Концепцията съм изразил своето отношение спрямо порочните практики при приложението на разпоредбата на чл. 227, ал.2 от ЗСВ. Предлаганата промяна в ЗСВ от МП би била добър опит да се преодолее този проблем, вкл. с предвидените дисциплиниращи срокове за командироване.

3-ти въпрос.

Извеждат се думите ми от контекста на разсъжденията ми в концепцията. Там изрично съм подчертал, че трябва да се засили ролята на ИВСС, чрез бързото избиране на нов. Той се явява до момента основният гарант за качественото извършване на подобни проверки. Но ако все пак се направят конституционни промени и се създаде Инспекторат към МП, тогава трябва да се има предвид подобно развитие, като се гарантира независимостта на инспекторите от политически зависимости. Това в други държави се предолява, посредством избор и назначаването на инспектори с доказани през годините принципни позиции, вкл. бивши магистрати от най-високо ниво от ВКС, ВАС или ВКП. В противен случай тяхната независимост не би била гарантирана. Но досегашният модел на ИВСС засега не считам, че следва да бъде променян.

4-ти въпрос.

Да, вярно е. Тогава се наложи да чакам почти две години, за да се произнесе ВАС по повод обжалването на решението на ВСС за отказ от място назначаване в АС - Пловдив, въпреки, че бях класиран на първо място. Впоследствие имаше проблем и с новия ЗСВ, в който нямаше предвидена разпоредба за довършването на заварените конкурсни

процедури, като се наложи да инициирам пред КПВ на НС създаването на изрична преходна разпоредба по този повод. Накрая при решаването на въпроса за моето назначаване от новия ВСС се оказа, че липсва и свободна щатна бройка, която да заема. Това беше е една от причините и ме мотивира да приема номинацията за участие в процедурата за избор на нов ВСС. Категоричен съм, че заседанията на ВСС трябва да са публични, а не засекретени и „зад кулисите“, както беше при мен, за да са ясни мотивите на членовете на съвета. По този начин участниците в конкурсните процедури могат да са наясно с мотивите за отрицателния вот и биха могли да обжалват по съдебен ред решението на ВСС за отказа от назначаването им.

01.11.2026г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ:
/Иван Ранчев/

ОТГОВОРИ НА ПОСТАВЕНИ ВЪПРОСИ ОТ СДРУЖЕНИЕ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА В ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски" кандидат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

1-ви въпрос.

Решаването на проблемите на съдебната администрация са важни и съм им отделил внимание в моята концепция. Тяхното решаване следва да стане след извършване на изследване на всички относими обстоятелства от ВСС. Без да се поставят на второ място, преди това смятам, че следва да се решат най-важните проблеми на цялостната система на съдебната власт, свързани с магистратите и служителите, като се прецени техния приоритет.

Смятам за удачно създаването на работна група, която да се занимае с тези въпроси за определен период от време, в която да има по-широко представителство с участието освен на представители на съдебните служители, но и магистрати, административни ръководители и членове на ВСС.

Би могло да се помисли и дали да не участват представители на Министерство на правосъдието, защото има служители от администрацията на Агенцията по вписванията – това са съдебни деловодители, които обслужват съдиите по вписванията и държавни съдебни служители, които се назначават от министъра на правосъдието.

По въпроса, как да се организира промяната, като се посочат трите основни насоки. Според мен те са свързани с определянето на статута на съдебните служители, натовареността и възнагражденията им. Статутът е на първо място, другите две насоки също са важни, но следва да се решат допълнително.

2-ри въпрос.

Както съм посочил в отговора по първия въпрос, подкрепям решението за цялостна реформа и затова съм за създаването на работна група, но в нея ВСС би следвало да има водеща роля с участието на съответните членове.

3-ти въпрос.

Реформата трябва да е в посочените насоки за натовареност, щатна численост оптимизиране на персонала.

Подкрепям създаването на Единна методика, която да определи натовареността на съдебните служители, подобно на магистратите. Трябва да се отчита цялостната, индивидуална натовареност на отделния съдебен

служител, а не само по повод ангажираността им в делата на магистратите или техният брой в съответния орган на съдебната власт.

Освен това следва комплексно с предишните въпроси, да се съобразява натовареността на съответния орган на съдебната власт по ЕИСС, която отчита конкретната тежест на конкрстното дело и от там на отделния магистрат и съдебен служител. Едва след това, с отчитането на всички заложени критерии, трябва да се вземат предвид и решат въпросите за щатната численост и обезпечаването на служителите в съответния орган на съдебната власт.

Натовареността трябва да се определи по съответните нива на органите на съдебната власт – общи съдилища, административни съдилища, военни съдилища. Като при тях винаги има очебийна диспропорция, примерно в нашия регион в Адмистративен съд – Пловдив има 9 бр. съдебни помощници, докато в Апелативен съд –Пловдив те са само 5 бр.

4-ти въпрос.

Подкрепям създаването на общи принципи и минимални стандарти, съобразени с организационните структури, като в предишните отговори съм посочил, какви действия трябва да се предприемат по отношение на анализи и изследвания, за да се направят конкретни промени в ЗСВ, в съответните подзаконови актове за щатовете в органите на съдебната власт.

Считам, че не следва да се извършват механично съкращения на подготвени съдебни служители, което би влошило работата на съответните органи на съдебната власт, преди коректното извършване на анализ за натовареност, за съответните специфики на даден орган на съдебната власт и всички относими обстоятелства.

5-ти въпрос.

И към настоящия момент функционира Единен класификатор на длъжностите, на който също намирам, че следва да се извърши анализ и ако е необходимо, да се разграничат по-добре функциите на служителите. Добре би било да се помисли, дали не трябва да стане по отделни нива. Хубаво би било да стане, както вече казах, на съответните нива, защото работата им е твърди различна във ВКС, ВАС, апелативните, окръжните и районните съдилища.

6-ти въпрос.

Към настоящия момент заплатите на съдебните служители са изключително ниски и те не отговарят на работата им, отговорността, която носят за нея, като е свързано със сериозно психическо напрежение, полагане на извънреден труд, вкл. след работно време.

Освен това, заплатите им не отговорят на икономическата ситуация в страната, свързана с инфлация, понижена покупателна способност. В

момента прави неприятно впечатление, това че дори заплатите на продавачите в големи търговски вериги са по-високи. Затова е необходимо да се урегулира тяхната натовареност и да се предвидят по-високи възнаграждения.

В съдилищата в гр. Пловдив съвместно с Търговската гимназия се разработи система за обучение на ученици в специалност – „съдебни служители", отделно следва да се извършва периодична информационна кампания за работата на съдебните служители, с оглед привличането на нови кадри.

7-ми и 8-ми въпрос.

Следва да се изработят Общи стандарти в конкурсите за подбор на съдебни служители, които да важат за всички органи на съдебната власт. А самите конкурси, да се провеждат прозрачно. Трябва да се предвиди задължително първоначално обучение за нови служители и последващо периодично такова, като за целта след обсъждане с НИП да се търсят варианти, обученията да се провеждат по региони, а не централно в София.

Намирам за удачно, в създадената Единна методика за атестиране на съдебните служители, да се конкретизират посочените в нея задължителни критерии, защото са твърде общи. Трябва да се обсъди промяната им, като се отчитат реално изпълнените от всеки служител функции, както и извършените допълнителни задачи, които са им възложени от магистратите и ръководството на съда.

9-ти въпрос.

Ролята на съдебните администратори се състои в цялостното управление на съдебната администрация /в ПАС ги има задълженията им/. Въпросът е, дали след като отговаря за тази сериозна общност, съдебният администратор е този, който не само е запознат с функциите и работата на съдебните служители, но и със своята функционалност подпомага и дейността на професионалното ръководство на съда.

Безспорно, съдебните помощници са потенциални кандидати за бъдещи магистрати. Затова е добре да се обсъди и обмисли, дали те трябва да имат предимство при външно назначаване спрямо останалите кандидати, за първоначално влизане в съдебната система. И ако се приеме правилото за приоритетното им влизане в системата, това да става при наличието на висока оценка за атестиране, информация за естеството на работата им, справянето с нея, притежават ли качества за бъдеща реализация и др.

10-ти въпрос.

Електронното правосъдие – с него работят и съдебните слжители, поради което считам, че приемането на нови електронни системи, задължително следва да включва и тяхното участие, защото работата им е специфична спрямо тази на съдиите.

При въвеждането на нови електронни системи, следва да се предвижда тестови период за оценка, препоръки за констатирани слабости и тяхното преодоляване. Добре е да се осигури и период за обучение за работа с тях на съдебните служители.

11-ти въпрос.

Следва да има механизъм за комуникация между ВСС и професионалните организации на служителите, като трябва да се обсъди, какъв да бъде форматът – периодични лични срещи или чрез интернет-приложения, а когато се вземат решения, касаещи статут и възнаграждания, да изисква тяхното становище.

12-ти въпрос.

Ще бъда обективен и ангажиран с развитието на диалога със съдебните служители, но все пак е добре да се има предвид, че съм член на колективен орган, т.е. решаването на поставените проблеми, ще става след обсъждането им с останалите членове на ВСС. Това важи, особено, когато се касае за реорганизацията, статутът и решаването на въпроса за заплатите на съдебните служители. Решенията на тези въпроси са общи, като конкретен срок, засега не мога да дам.

01.11.2026г. ИЗГОТВИЛ:

Гр. Пловдив /Иван Ранчев/

ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИ ОТ СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ АДВОКАТИ

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“ канддат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

Общи въпроси.

А. Независимост от политическата власт.

1-ви въпрос.

Тук говорим за институционални срещи и във връзка с конкретни въпроси за решаване пред ВСС. Считам, че не следва да се провеждат друг тип срещи, освен публични. По всеки отделен казус, следва да се преценя, налице ли са основание за отвод и ако има подобни предпоставки, следва да се самоотведа.

2-ри въпрос.

Нямам намерения да заемам политически или изборни длъжностти след края на мандата си, ако бъда избран във ВСС.

3-ти въпрос.

При сегашната уредба, за заседанията на ВСС се води протокол, който е писмен и се публикува след изготвянето му на интернет страницата на съвета. При избор на административни ръководители или при вземането на каквито и да е други решения, становищата на членовете на съвета се отразяват в този протокол, който е публично достъпен и са видими мотивите за взетото решение.

/При вземането на решения за дисциплинарни нарушения и наказания, заседанията по принцип са закрити и ако се публикуват мотиви, биха се нарушили процедурните правила, но крайният резултат е явен/.

4-ти въпрос.

Не познавам и не съм имал каквито и да е отношения с Божанов. Ще подкрепя проверка по отношение на данни за нерегламентирано влияние по назначения и повишаване на магистрати.

Б. Независимост от политическата власт.

5-ти въпрос.

Поставеният въпрос за публикуване на сайта на всички документи за разпределение на определено дело в момента на провеждане на това действие, подлежи на дискусия и следва да се обсъди сериозно, тъй като публикуването на разширена информация би дала възможност страните да атакуват докладчика. От друга страна, тази информация съдържа данни за съдии с намален процент на натовареност, вследствие на решения на ТЕЛК, с които са констатирани определени заболявания. Следва да се

прецени, дали в случая конкрстната информация не касае лични данни, т.е. попада в обхвата на Закона за защита на лични данни.

6-ти въпрос.

Разпределението на съдиите по отделения и формирането на въззивни състави, съгласно ЗСВ е в правомощията на Общото събрание, като считам, че това е достатъчна гаранция за прозрачно и правилно вземане на решение.

Въпросът за ротацията на съдиите в постоянни състави, следва да бъде обсъден внимателно. Ротацията означава непостоянни състави, което води до различен състав на съда по всяко образувано дело. Именно в това се корени поблемът по организиране на заседанията, тъй като при това положение всеки съдия, всеки ден, трябва да участва в различни дела и състави. А от друга страна, това е свързано с необходимостта от осигуряване на повече съдебни заседателни зали.

Според мен, няма пречка за постоянни състави, защото делата се разпределят на случаен принцип между всички съдии от съответния съд по материя и след взето решение на ОС за формиране на съставите.

7-ми въпрос.

Няма пречка имената на членовете на постоянните съдебни състави да бъдат обявени на страницата на съда, след решение на ОС.

8-ми въпрос.

Също не намирам основание да се откаже поставянето на тебелки с имената на съдиите от съответния състав в съдебно заседание.

9-ти въпрос.

Не виждам пречка за поставянето на допълнителни монитори, но след осигуряване на допълнителни средства и подмяна на остарялата техника на съда.

10-ти въпрос - Заместващият съдия следва отново да се определи на случаен принцип.

11-ти въпрос.

Не, системата за случайно разпределение на дела, не позволява, чрез промяна на групите или процента на натовареност да се предопредели кой съдия ще получи делото. Процентната натовареност на групите се определя с правила, приети на ОС на съдиите и те не би трябвало да се променят произволно от съответния административен ръководител.

12-ти въпрос.

Тук следва да се извърши периодичен анализ на цялостната организация и система за разпределение на дела и вземане на управленски решения на база съответния доклад. Няма пречка за подобен одит и този доклад да бъде публичен.

13-ти въпрос.

Към настоящия момент в съответния протокол за разпределение на всяко дело е налична информация относно съдиите по групи, на които се разпределя съответното дело, тяхната процентна натовареност, съответно изключените от разпределение съдии и причините затова. Тази информация е достъпна към настоящия момент на страните и техните адвокати и чрез Електронния портал за електронно правосъдие /ЕПЕП/, след получен достъп до съответното дело, а е и налична в самото дело на хартия.

14-ти въпрос.

Запознат съм, че с решение на ВСС и съответни правила на даден съд се уреждат случаите на изключения от случайното разпределение дела. С тях са уредени всички случаи на ръчно разпределение и те касаят примерно едно дело, което е върнато на прокуратурата за доразследване и впоследствие отново се внася в съда, като се разпределя на съответния, първоначално определен съдия-докладчик на случаен принцип. Или на дело, което е било прекратено на процесуални основания, след това при връщането му отново на същата съдебна инстанция, делото се разпределя на първоначалния докладчик.

15-ти въпрос.

Той касае работата на Прокурорската колегия. Въпреки това ще дам своето принципно становище, като считам, че няма пречка правилата за разпределение на преписки да бъдат оповестени. Но доколкото публикуването на случаите на отнемане на преписки от наблюдаващия прокурор, следва да се има предвид забраната по НПК да се разгласява информация по хода на разследването.

В. Безпристрастност и права на страните.

14-ти въпрос[1].

В НПК и ГПК се съдържат точни и ясни правила за отвод на съдии, прокурори, адвокати и секретари. И сега съществува възможност при обжалване на крайния съдебен акт, да се атакува и съответният отказ за отвод. Ако неправилно е отказан отвод, съдебният акт се отменя. Отделно, възможността за обжалване на всеки отказ от отвод би забавило изключително разглеждането на делото, тъй като липсва процесуална пречка да се правят многократно искания за отводи на един съдия във всяко отделно съдебно заседание.

15-ти въпрос.

Произнасянето по искане за отвод, задължително следва да е обосновано с излагане на точни и ясни мотиви, защо съдията се отвежда

[1] Заб. по хронологията, поставена в запитването.

или отказва да се отведе, като във всеки съд има регистър за отводите и всеки един отвод по дати и дела е проследим.

16-ти въпрос.

Следва да бъде осигурена необходимата техника във всеки орган на съдебната власт, като правилата за провеждане на звукозапис на съдебните заседания са уредени в НПК и ГПК. Има дори становища на ВКС и ИВСС относно възможността и правилата за изготвяне на звукозапис.

17-ти въпрос.

Това е въпрос на възможности и следва да се анализира във всяка съдебна палата, осигуряването на стаи за произнасяне и набавяне на необходимите средства затова.

18-ти въпрос.

И към настоящия момент се изготвят ежемесечни справки по магистрати относно разпределени, решени, прекратени и забавени дела. Тази информация се съдържа и в ЕИСС, като решението, дали следва да се публикува подобна статистика, трябва да се вземе след дебат с магистратите.

19-ти въпрос.

Считам, че няма пречка сигналите за етични нарушения на магистрати да се разпределят на случаен принцип между магистратите от ЕК към съответния съд. Като и към настоящия момент, след извършване на съответната проверка, подалият сигнала, получава информация за резултата от проверката и предприетите мерки при констатирани нарушения.

20-ти въпрос.

Адвокатите в открити съдебни заседания следва да реализират защита, съобразно правилата по НПК. Не е допустимо адвокатите да бъдат санкционирани във връзка с направени от тях искания за реализиране на процесуални правомощия.

Налагането на санкции – глоби за нарушаване на реда в съдебната зала, подлежи на обжалване пред по-горния съд. Принудителното извеждане пак е свързано с нарушаване на реда в съдебната зала, което също подлежи на контрол от по-горната съдебна инстанция при обжалване на крайния съдебен акт. Останалите въпроси при дисциплинарната отговорност на адвокати или привличане към отговорност касае работата на адвокатската колегия и прокуратурата.

Тези действия също подлежат по определен ред на обжалване, за реализиране на защита при накърнени права.

21-въпрос.

Следва ВСС да извърши анализ и проверка на това, дали се публикуват съдебните актове по правилата, предвидени затова. При констатиране на нарушения, следва същите да бъдат отстранени

/примерно, мерките за неотклонение, определенията по чл.243 от НПК на досъдебното производство, не винаги се публикуват, за да не се разкрие следствената тайна като забрана в НПК/.

22-въпрос.

Всички магистрати в ежегодните си декларации за имущество и интереси, които се публикуват от ИВСС, декларират и обстоятелства, свързани с конфликт на интереси и информацията се съдържа там. Освен това в чл.22, ал.1 от ГПК и чл.29 от НПК се съдържа подробен регламент относно основанията за отвод.

Към настоящия момент декларирам, че нямам роднини от кръга по чл.35, ал.1 от ЗСВ, които да работят в съдебната система или да са адвокати.

Г. Публичност на съдиите и на интернет-страниците на съдилищата.

23-ти въпрос.

Считам, че няма пречка към настоящия момент и следва на интернет –страниците на съдилищата и прокуратурите да се публикуват имената на работещите в тях магистрати. А относно снимките, следва да се прецени, тъй като изображенията са лични данни, дали може да има колизия със ЗЗЛД.

24-ти въпрос.

Намирам, че няма пречка за създаването на подобен регистър за отводите.

Въпроси към отделните кандидати.

А. Към кандидатите на Съдийската колегия.

Въпрос 34-ти, отправен към мен.

В ЗСВ са предвидени разпоредби, при които Министърът на правосъдието може да обжалва определени актове на ВСС, така че неговата роля по отношение на взетите решения е съществена.

Трябва да се проведе задълбочен анализ за ИВСС, дали да остане в досегашния си вид. При разглеждането на възможността за създаването на Инспекторат към МП съм разгледал само една възможна хипотеза. Както съм отговорил на зададените от други неправителствени организации въпроси по този повод, това би следвало да стане след конституционна промяна, като едва тогава би било възможно да се избират инспектори за определен период от време, както и тематично по определени дела сред колеги с безспорна репутация и без възможност за институционално въздействие, вкл. съдии или прокурори от ВКС или ВКП, които да разгледат и съответното дисциплинарно производство.

В концепцията съм имал предвид, че делата по принцип винаги трябва да се разпределят на случаен принцип и по правила на ОС прозрачно, а при необходимост и публично, когато се касае за особени

казуси с висок обществен интерес, с присъствието на журналисти. Защото липсата на правила и прозрачност при разпределението на делата и неспазване на случайния принцип, поради някои несъвършенства в ЕИСС и Методиката за случайно разпределение на делата, води до ръчното им разпределение и формирането в обществото на усещане за „насочване“ на дадени казуси към определени магистрати.

При сегашната нормативна уредба, кметът на съответното населено място или община, въз основа на съответната наредба за опазване на обществения ред, определят със заповед конкретното място и времевия интервал на протестите. Това се съгласува с органите на МВР, които обезпечават мероприятието. В концепцията си имам предвид, създаването на по-добра организация на протестите пред сградите на органите на съдебната власт, която да гарантира постигането на необходимия ред, за да не се стига до ексцесии. Не считам, че следва да се ограничават свободата на изразяване или на протест.

01.11.2026г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ: [redacted]
/Иван Ранчев/

ОТГОВОРИ НА СДРУЖЕНИЕ ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ ЗА ПРАВОСЪДИЕ

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“ кандидат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

1-ви въпрос.

В Наказателния кодекс има достатъчни състави на престъпления, при които има квалифициращ елемент, включително за длъжностното качество на магистрати. Смятам, че не бива за всяка отговорна длъжност в държавата да се създава отделна глава в НК, което би довело до излишно формулиране на престъпни състави. По-важното е, че в НК трябва да са по-обтекаеми предвидените хипотези, касаещи извършени престъпления от длъжностни лица, вкл. и за магистрати.

2-ри въпрос.

В НК има предвидени престъпления, свързани със съставяне или използване на неистински документ – в чл.308, ал.1 и сл., респ. чл.310, ал.1 и сл. от НК, така че не е необходимо предвижданото на изцяло нови състави. Но няма пречка да се добави само квалифициращ елемент за извършено документно престъпление с участието на магистрат, който действа като длъжностно лице.

3-ти въпрос.

Тук проблемът е, че няма информация, затова, дали командированите съдии в ЕСПЧ дават подобни становища. Трябва да се види, дали длъжността характеристика на компетентните съдии в ЕСПЧ включва предоставянето на становища и едва тогава, да се преценява, дали има институционален проблем в тази насока. В случая не може и да се даде еднозначен отговор, без да се изследват тези обстоятелства. Добре е да се има предвид, че на българския съдия могат да му се разпределят дела и срещу Р. България, които той би могъл да решава, но като независим съдия в ЕСПЧ.

4-ти въпрос.

В ЗСВ и Правилника на администрацията в съдилищата /ПАС/ от 2017г. са уредени основните служебни права и задължения на магистратите. Има отделни норми в НПК, ГПК и АПК за процесуалните изисквания при разглеждането на различните видове дела. В ЗСВ има правна уредба на дисциплинарната отговорност по повод на извършените нарушения от магистратите във връзка с работата им. После в Правилника за етично поведение на съдиите, също е регламентирана процедурата по тези въпроси, както и за действията на създадените помощни комисии в

съответния орган на съдебната власт за извършване на проверка в тази насока. А когато са налице условията за ангажиране на наказателната отговорност, съответните състави на НК. Така че няма необходимост от изрична нова правна уредба при подобни случаи.

5-ти въпрос.

Принципът за „истинност" е уреден в НПК в чл.13, ал.1 и ал.2 от НПК, изисквайки магистратите по наказателните дела да разглеждат и решават делата като разкриват обективната истина. Но ако не са го постигнали – присъдата или решението по делото, може да се отмени и делото да се върне за ново разглеждане или да се реши по същество от по-горната инстанция. Същото е и при приложението на ГПК. Затова и съответният магистрат трябва да се произнася съгласно закона и вътрешното си убеждение, така че спазването на този принцип е уредено в законодателството.

6-ти въпрос.

Не е точно така, както се сочи в зададения въпрос. В ЗСВ са уредени задълженията на магистратите и последващите отговорности за тяхното неизпълнение, респ. кое е дисциплинарно нарушение и съответстващото наказание, като са степенувани по тежест, т.е. магистратите не са недосегаеми. Въпросът е до колко, при констатирането на подобни, системни наушения се стига до финализирането на дисциплинарната отговорност, за което трябва тепърва да се работи.

01.11.2026г. ИЗГОТВИЛ: [redacted]

Гр. Пловдив /Иван Ранчев/

ОТГОВОРИ НА НА ВЪПРОСИ НА СЪЮЗА НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ

От съдия ИВАН ХРИСТОВ РАНЧЕВ от АС – Пловдив, доцент, д-р в ЮФ на ПУ „П. Хилендарски" канддат за член на СК на ВСС, Съдийска колегия

1-ви и 2-ри въпроси за институционалната отговорност на ВСС, както и за необходимостта от цялостна независима проверка по повод на изнесените данни за прокурорски проверки.

ВСС няма разписани в законодателството правомощия относно проверката за законосъобразност на прилаганите СРС.

Тези функции са възложени, съгласно ЗСРС на Бюрото за контрол на СРС. От тази гледна точка следва да се прецени и обсъди от бъдещия ВСС - сезирането на контролния орган за извършване на проверка относно законосъобразността на прилаганите СРС спрямо магистрати за определен период от време, за продължителността им и резултатите, които са получени, както и дали те са довели или не, до подвеждането под съответната наказателна отговорност.

3-ти въпрос за прокурорските проверки като възможен механизъм за натиск.

Считам, че ВСС следва да реагира на всяко неправомерно действие след съответния анализ на получената информация за извършвани прокурорски проверки, образувани по повод на постановени съдебни актове.

При прокурорските проверки по чл.145 от ЗСВ – гаранция да няма злоупотреба при тяхното провеждане с цел въздействие върху независимото упражняване на правораздавателната дейност, следва да се обсъди създаването на регистър за извършените проверки срещу магистрати и резултатите от тях, както и обмислянето на възможност за евентуален служебен контрол от СГС, който е компетентен да разглежда дела за престъпления, извършени от магистрати.

4-ти въпрос за тайното наблюдение и последващия контрол.

Следва да се обмисли възможността за въвеждане на разширен и допълнителен механизъм за независим, последващ контрол върху необходимостта, пропорционалността, съхраняването, достъпа и унищожаването на събраната информация, чрез СРС за защита правата на гражданите и магистратите. Няма пречка за обсъждането и на това, да се създаде механизъм за уведомяването им за прилаганите СРС, особено когато не е добита относима към дадено престъпление информация.

5-ти въпрос за информацията, като възможен инструмент за зависимост.

Следва при изготвянето на ВДС за нуждите на разследването да се унищожава цялата добита информация от прилаганите СРС, като контролът в тази връзка е важно да се засили. Не е допустимо използването на подобна информация по какъвто и да е начин и за каквито и да е цели, вкл. и при посочените такива в запитването.

6-ти въпрос за достъпа на ВСС до информация и ефективността на защитата.

Да, бих подкрепил законодателни и организационни промени за установяването на фактите, свързани с наличието на данни за възможен институционален натиск, когато тази информация се намира в тези органи.

7-ми въпрос за защитата на конкретни магистрати.

Бих подкрепил създаването на постоянен, публичен и отчетен механизъм за разпореждане на подобни сигнали, както и тяхната обективна и всестранна проверка, за проследяване на предприетите действия и осигуряването на реалната защита на даден магистрат.

8-ми въпрос за зависимостите при кадровите решения и почтеността на самия ВСС.

Отговорът на този въпрос се съдържа в предишните такива за редовите магистрати.

Следва да се извърши или инициира проверка за намиращите се, неконтролирано съхранявани информационни масиви с данни за магистрати и всяко възникнало съмнение за подобна корелация да бъде проверявано обстойно.

9-ти въпрос за личната отговорност и конкретните ангажименти.

Смятам за подходящи като инициативи:

- своевременно реагиране;
- бързо, обективно проверяване на конкретните казуси;
- иницииране на проверка от Бюрото за проверка на СРС.

Готов съм винаги да давам необходимите лични отчети. Смятам, че ВСС е колективен орган. Няма пречка и мога да инициирам определени предложения, но крайните решения се взимат от този орган с участието на другите негови членове.

10-ти въпрос за селективното търсене на отговорност, институционално покровителство и създаване на зависимости.

Ако резултатите покажат, че даден магистрат е извършил престъпление, но е бил „покрит", трябва да се прецени, дали и кои конкретни колеги са подпомогнали това, за да понесат своята отговорност.

Бих предложил ВСС да извърши съответната проверка и да се инициира сигнал до прокуратурата, за да се потърси съответната

наказателна отговорност. И това важи за всички случаи на извършено престъпление.

01.11.2026г. ИЗГОТВИЛ:
Гр. Пловдив /Иван Станчев/